

Photo:dpa

ماجرای ۵ سال مبارزه حقوقی برای اخذ مجوز تدریس با حجاب اسلامی در آلمان لبخند پیروزی

ترجمه: مهرزاد فتوحی

خارجی

رای صادره دیوان قانون اساسی جنجال زیادی در آلمان ایجاد کرد. رأیی که به موجب آن به یک معلم مسلمان افغانی تبار اجازه داده شد تا با پوشش اسلامی (روسری) در کلاس یک مدرسه دولتی آلمان حضور پیدا کند و به دانش آموزان درس دهد.

رای دیوان قانون اساسی که یک ماه پیش صادر شد، با مخالفت‌ها و موافقت‌های سیاستمداران و کارشناسان حقوقی و اجتماعی روبرو شد. این رأی حتی موافقان آزادی حجاب را هم آنقدر شگفت زده کرد که قادر به واکنش مناسب نبودند.

قاضی اهل «کارلزروهه» دیوان قانون اساسی، وظیفه سختی برای دادگاه‌ها ایجاد کرده است، او اعلام کرد که می‌توان معلمان مسلمان را از حضور با حجاب اسلامی در مدرسه منع کرد، مشروط به آن که برای این ممنوعیت یک مبنای قانونی وضع شود.

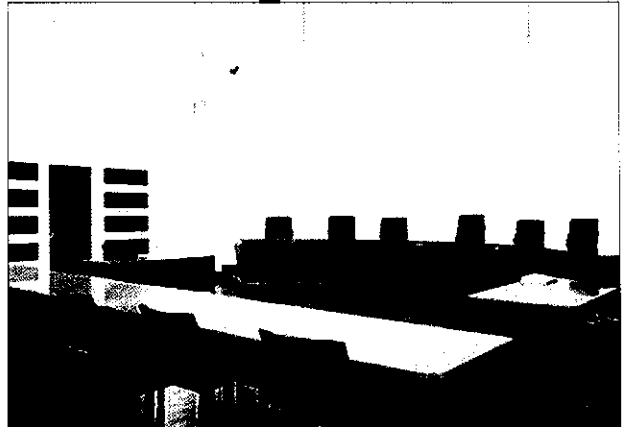
نخستین واکنش به رأی صادره به وسیله ایالت بادن ورتمبرگ بود، جایی که دعوی فرشته لودین از آنجا آغاز شد. پس از ایالت بادن ورتمبرگ، ابتدا نماینده فراکسیون‌های مختلف مجلس برای طرح لایحه قانون ممنوعیت حجاب به کورنیا و رویگت وزیر دادگستری فشار آوردند، اما او به این درخواست‌ها پاسخ منفی

۲۴ سپتامبر امسال، فرشته لودین به دوربین‌های خبرنگاران لبخند زد. لبخندی که پس از شیدن رأی دادگاه قانون اساسی کشور آلمان بر لبش نشست.

پنج سال پیش دادگاه ایالت بادن ورتمبرگ با صدور رأی، او را از تدریس در مدرسه محروم کرده بود و او پس از ارائه شکایت به دادگاه قانون اساسی موفق شد رأی صادره دادگاه ایالتی را نقض و مجوز حضور با روسری را در کلاس‌های درس به دست آورد. هر چند

رای دادگاه قانون اساسی، به خاطر نبودن ماده قانونی صریحی در این باره بود که همین موضوع مسئولان سیاسی و قضایی مخالف حجاب اسلامی را در آلمان به تکاپو انداخت تا ماده قانون صریح و روشنی برای ممنوعیت این موضوع تصویب شود.

مطلب زیر برگرفته از مقاله‌های هفته‌نامه‌های اسپینگل و اشترن است.

فرشته لودین کیست؟

همه جنجال‌ها و درگیری‌های حقوقی زیر سر پشتکار و سرسختی زنی است به نام فرشته لودین. او که افغانی الاصل، مسلمان و دارای گذرنامه آلمانی است، آنقدر پی‌گیر خواسته به حق‌اش بود که بالاخره به آن رسید؛ مجوز درس دادن در مدرسه با روسری.

راستی فرشته لودین کیست؟ روزنامه فرانکفورتر روندشاو درباره او می‌نویسد: «او زمانی در گفت‌وگو با خبرنگاری آلمان گفته است: پدر و مادرم مسلمانان سنتی بودند که مسایل شرعی و اعتقادی‌شان را خیلی آگاهانه انجام نمی‌دادند. اما به نظر می‌رسد، دختر آنها کاملاً متفاوت است، او در افغانستان به دنیا آمد و وقتی ۵ سال داشت به آلمان رفت. جایی که پدرش سفیر بود. بعدها او در عربستان سعودی به مدرسه رفت. از کودکی با آداب و مسایل اسلامی آشنا شد، او نماز می‌خواند، روزه می‌گرفت و روسری به سر می‌کرد.

وقتی نوجوان بود، همراه مادرش به آلمان بازگشت. تا اینکه سرانجام با داشتن گذرنامه آلمانی، دیپلم گرفت. او به دانشگاه رفت و در رشته‌های آلمانی، انگلیسی و اطلاعات عمومی به تحصیل ادامه داد. در تمام این سال‌ها با پافشاری حجاب خود را حفظ کرد. تا این که پس از پایان تحصیل، درخواست تدریس در مدرسه‌ها کرد. اما ایالت بادن ورتمبرگ، در سال ۱۹۹۸، اجازه حضور او را با حجاب در مدرسه نداد و لودین هم حاضر نبود از پوشش اسلامی خود دست بردارد. آموزگار محروم شده از تدریس، روسری را به عنوان بخشی از شخصیت و ویژگی‌های خود برشمرده و می‌گوید این وظیفه اعتقادی من است، من هیچ قصد و منظور سیاسی ندارم و حتی نمی‌خواهم اعتقاداتم را تبلیغ کنم.»

در سال ۲۰۰۰ دادگاه اشتوتگارت، لودین را که آن زمان ۲۷ ساله بود، طی رأی از تدریس با حجاب اسلامی منع کرد. دیوان اداری بادن ورتمبرگ و دیوان اداری فدرال برلین هم رأی دادگاه اشتوتگارت را تأیید کرد. اما لودین خسته نشد. خواست تا پرونده‌اش به دادگاه قانون اساسی آلمان فرستاده شود.

مسلمانان مهاجر به آلمان و سایر زنان مسلمان دانسته است. سندیکای آموزگاران و کارشناسان تربیتی و علمی (GEW) در مقابل این چنین ممنوعیت اشتغال هشدار داده است. این سندیکا اعلام کرده است که از همه شکایت‌های آموزگاران مسلمان حمایت می‌کند. او ماریا اتانگ، رئیس سندیکا به روزنامه «مانهایمر مورگن» گفت که: ممنوعیت حجاب باعث از دست دادن شغل زنان مسلمان می‌شود و سندیکای ما موظف به حمایت از این آموزگاران است.

کاردینال لهماند، رئیس کنفرانس اسقف‌های

داد و گفت: طرح لایحه چنین قانونی با اصل قانون اساسی مبنی بر برخورد برابر با ادیان مختلف مغایرت دارد و من نمی‌توانم با چنین چیزی موافقت کنم: «چطور می‌توان روسری را ممنوع اعلام کرد، ولی انداختن نشان صلیب به گردن آزاد باشد.»

از سوی دیگر آنت شاون، وزیر فرهنگ و عضو حزب دموکرات مسیحی از قضات دادگاه قانون اساسی خواست تا به نظرات کنفرانس وزیران فرهنگ هم توجه کنند. او گفت که قانون باید در این میان راه‌حلی پیدا کند، راهی که هم موضوع بی‌طرف ایدئولوژیکی و ظاهری کارمندان دولت نقض نشود و

هم به سنت‌های مذاهب احترام گذاشته شود. در این میان یک نماینده حزب سبزها در پارلمان آلمان، ضمن استقبال از رأی صادره پیشنهاد داد که چنین موضوع‌هایی به خود مدرسه‌ها ارجاع داده شود و فقط در موارد خاص به دادگاه‌های دولتی کشیده شود. وی گفت: «در این میان تنها چیزی که باقی می‌ماند فراهم کردن یک بستر قانونی مناسب است تا بتوان مرز میان اصل بی‌طرفی مدرسه‌ها و احترام به نشانه‌ها و نمادهای مذهبی افراد رعایت شود.»

اما بسیاری از نمایندگان احزاب دموکرات مسیحی، مخالفت صریحی با این رأی نشان دادند. آنها نقض اصول برابری زن و مرد و تساهل و شکیبایی را بهانه مخالفت‌های خود قرار دادند و از دولت خواستند تا یک ماه دیگر (ماه نوامبر) به وسیله ارائه لایحه‌ای ممنوعیت استفاده معلمان از حجاب اسلامی را قطعی و قانونی کند. از سوی دیگر شورای اسلامی آلمان هم

کاتولیک آلمان هم با استقبال از رأی صادر شده گفت: این رأی حقوق فردی و آزادی عقیده دینی را تقویت می‌کند.

به هر حال، با وجود همه اختلاف‌ها و بحث‌ها فرشته لودین، با پنج سال مبارزه حقوقی موفق شد تا از بالاترین دادگاه قضایی آلمان چنین حکمی را بگیرد: «زنان مسلمان می‌توانند با روسری در آلمان تدریس کنند.»

البته هنوز به درستی نمی‌دانم که آیا اکنون فرشته لودین به سر کلاس درس رفته است یا نه!

منبع:

یونی اسپینگل 3.10.2003

اشترن 20.9.2003